

Purpose. *Is to substantiate the nature, content and form of training of social workers in Poland against the background of European experience.*

Results. *The article was considered the features of professional training of social workers in Republic of Poland in accordance with the European requisitions to qualification of the specialists. The specific of social work was cleared to the variety of helping professions. Poland has a necessity to combine activity in society with activity in an office the feature of professional training of social workers (to state institutions, public organization or separate religious structure (more frequent church). It was proven that on activity of the Pole social worker has two contradictory tendencies. These tendencies are the certain understanding resist each other is institutionalization of social help, from one side, and professionalization of social work – from other side. Grounded the change to content of professional preparation of social workers in Poland due to the fact that Poland is including to European Union.*

Key words: *a social worker; social work; professional training; professional descriptions; European experience; Republic of Poland; European Union.*

*Одержано редакцією 10.04.2017
Прийнято до публікації 18.04.2017*

УДК 37.014.542:37.091

КУДЛЯК Світлана Миколаївна,
директор СШ № 24 Шевченківського району
м. Київ, стажист-дослідник ДВНЗ «Університет
менеджменту освіти» НАПН, Україна

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Анотація. *Розкрито організаційно-педагогічні умови, які забезпечують ефективність системи планування розвитку загальноосвітнього навчального закладу. Розкриті особливості організаційно-педагогічної діяльності керівництва школи у процесі реформування загальноосвітньої школи відповідно до прийнятих Національною доктриною і концепцією розвитку загальної освіти. Позиціонуються основні складники успішної управлінської діяльності пов'язані з необхідністю забезпечення рівноваги попиту і пропозиції на сегменті ринку загальноосвітніх послуг. Звертається належна увага на зростання рівня інтенсивності гуманізації освіти, поваги до прав, інтересів і потреб учня, визнання права сім'ї на вибір освітньої програми, на необхідність підвищенням рівня об'єктивізації планування організаційно-педагогічної діяльності загальноосвітнього навчального закладу, реальності досягнення планових завдань у поточний, довгостроковий і стратегічний період часу. Основною умовою зростання значущості організаційно-педагогічної діяльності щодо поточного, перспективного і стратегічного розвитку загальноосвітньої школи виступає підвищення наукової обґрунтованості здійснення етапів планування, ефективного функціонування системи планування, визначення цільової орієнтації і впровадження функціональних стратегій різної спрямованості у процесі досягнення високих результатів, дотримання динаміки зростання ефективності використання всіх видів ресурсів загальноосвітніх установ.*

Ключові слова: *управління школою; організаційно-педагогічна діяльність; загальноосвітній навчальний заклад; керівник; розвиток; система планування; організаційно-педагогічні умови розвитку школи.*

Постановка проблеми. Теоретичні і практичні проблеми управління освітньою установою набувають дедалі більшої актуальності у зв'язку з гуманізацією і демократизацією освіти, зростанням ролі й значення якості освітніх послуг,

формуванням нових структур, введенням у дію інноваційних технологій управління. Тому сучасному керівнику загальноосвітнього навчального закладу (ЗНЗ) із метою ефективної реалізації планових завдань щодо розвитку навчального закладу, необхідно глибоко усвідомити потребу педагогічного колективу в забезпеченні відповідних організаційно-педагогічних умов для утвердження планових стратегій і програм щодо розвитку школи.

Процеси глобальних змін, що відбуваються на сучасному етапі розвитку всього українського суспільства й освіти, зокрема вимагають нових підходів до управління навчальними закладами, пріоритетними серед яких є впровадження новітніх інформаційно-комунікаційних технологій, що мають забезпечити доступність та ефективність освіти, удосконалення навчально-виховного процесу, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві.

У свою чергу, демократизація освітньої діяльності вимагає адекватних змін у функціонуванні управлінських команд освітніх інституцій, а також пошуку і впровадження методик інноваційних технологій для формування нового покоління директорів ЗНЗ.

Розвиток ЗНЗ у сучасному соціумі, планові обґрунтування та прогнозування реальності освітніх послуг, зростання економічної, організаційної, інноваційної, фінансової, соціальної, навчально-методичної результативності діяльності полягає в необхідності раціонального розподілу наявного ресурсного потенціалу між функціональними стратегіями, інвестиційними проектами в поточному, перспективному і стратегічному періодах часу виходячи з їх пріоритетності й ефективного функціонування системи планування діяльності навчального закладу.

Вищезазначені завдання можуть бути реалізовані в умовах: збалансованості застосування комплексу заходів економічної, фінансової, організаційної спрямованості у процесі дотримання цільової орієнтації й реалізації функціональних стратегій розвитку школи; отримання прогностичних оцінок якості освітніх послуг; установа едності планування на поточний період, середньострокову і стратегічну перспективу; компетентної взаємодії всіх чинників системи планування організаційно-педагогічної діяльності у ЗНЗ, зростання ефективності функціонування досліджуваної системи планування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Підвищенню ефективності управлінської діяльності в сучасній школі приділяється велика увага в дослідженнях зарубіжних і вітчизняних учених. Управлінська діяльність у ЗНЗ набуває комплексного характеру, змінюються і розширюються її функції, виникає необхідність актуально розширити і обґрунтувати проблему формування організаційно-педагогічних умов що забезпечують дієву систему планування розвитку ЗНЗ, адже, планування – це перший і вирішальний етап процесу управління організацією.

Проблема планування роботи ЗНЗ, особливо організаційно-педагогічної діяльності є багатовекторною й досить складною, адже в системі освітнього менеджменту вона недостатньо повно розкрита вченими-педагогами і послідовно не реалізована управлінцями-практиками з урахуванням стратегічних цілей і завдань сучасної школи.

Нові підходи до організації планування, моделювання і проектування навчального процесу розглядає ціла плеяда вчених (Є. Барбіна, С. Голуб, Л. Хорунжа, Л. Леонт'єв, Н. Тализіна та ін.); детермінація принципів управління ВНЗ (Т. Боголіб, Л. Ващенко, Т. Лукіна, Т. Сущенко, В. Бондар, І. Медведєв та ін.); розроблення і реалізація в навчальному процесі сучасних педагогічних технологій (А. Вербицький, В. Вергасов, К. Волинець, К. Марквардт, С. Сисоєва, І. Тихонова та ін.); обґрунтування організаційно-методичного забезпечення процесу планування навчальної діяльності

(Б. Анісімов, П. Бурдикін, В. Власов, Е. Герман, В. Карпов, Е. Мухін, А. Нікітін, А. Овчинніков, В. О कोरोков, В. Пучинський, А. Савельєв, Б. Сазонов, Л. Сумароков, Т. Таукач, А. Федотов, Б. Черкасов, В. Ямпольський та ін.); оновлення змісту управління освітньою галуззю та його інформаційно-методичним супроводом (І. Васильєв, О. Дубинчук, Е. Лузик, В. Пікельна, Н. Ушакова та ін.).

Специфіку планування розкрито в працях таких українських учених, як О. Скібіцький, С. Оборська, М. Мартиненко, В. Білошапка, В. Василенко, Б. Мізюк, О. Даций, А. Дігтяр, Л. Довгань, Г. Загорій, І. Ігнат'єва, Г. Дмитренко, В. Лазарев, Т. Орлова, О. Мармаза, Л. Карамушка, В. Громовий та ін. Комплексно питання організації планування роботи ЗНЗ розглядалися Є. Березняком, О. Коберником, Б. Тевліним, Н. Чепурною, В. Масловим, В. Білоголовським, О. Зайченко, М. Турашем, М. Гадецьким.

Планування виконує важливу роль у процесі управління ЗНЗ. Саме за допомогою планування керівництво навчальних закладів прагне прогнозувати основні напрями організаційно-педагогічної діяльності ЗНЗ, створювати для цього відповідні умови. Аналіз останніх досліджень свідчить про те, що в педагогічній теорії і практиці зростає професійна зацікавленість до заявленої проблеми.

Метою статті є характеристика організаційно-педагогічних умов забезпечення дієвої системи планування розвитку загальноосвітнього навчального закладу та визначальної ролі управлінської діяльності керівника школи в цьому процесі.

Виклад основного матеріалу. Оскільки школа є відкритою соціальною організацією і представляє собою систему спільної прикладної діяльності людей (педагогів, учнів, батьків), доцільно розглянути особливості управління нею. Натомість, управління як процес має місце там, де відбувається загальна діяльність людей задля досягнення певних результатів.

Багато вчених пробують відповісти на питання, визначити поняття «управління» через поняття «діяльність», «вплив», «узаємодія». Під «управлінням» розуміється діяльність, що спрямована на вироблення рішень, організацію, контроль, регулювання об'єкта управління у відповідності до заданої мети. «Внутрішньошкільне управління» – це цілеспрямована, свідома взаємодія учасників педагогічного процесу для досягнення оптимального результату.

Оскільки останнім часом на зміну філософії «впливу» при тлумаченні значення «управління школою» приходять філософія «узаємодії» і «співробітництва», спробуємо визначити поняття «управління педагогічним колективом» через поняття «узаємодія». Під керівництвом педагогічним колективом ми розуміємо систематичну, планомірну, усвідомлену і цілеспрямовану взаємодію суб'єктів управління з метою забезпечення ефективної діяльності навчального закладу. Ми не ототожнюємо поняття «управління» і «менеджмент», проте поняття «менеджмент», яке виникло в галузі бізнесу, дедалі стрімко поширюється в різні сфери діяльності людей, у тому числі й освіти. Натомість, поняття «менеджмент» більш вузьке, ніж «управління», оскільки менеджмент переважно стосується різних аспектів діяльності керівника, тоді як управління охоплює всю сферу людських стосунків у системах «керівники – виконавці» [3].

Так, теорія управління школою, зокрема педагогічним колективом, істотно доповнюється теорією внутрішньошкільного менеджменту. Під системою управління ми розуміємо сукупність скоординованих, взаємозалежних між собою заходів, що вкладені в досягнення значимої мети організації. До таких заходів ми відносимо управлінські функції, реалізацію принципів і застосування ефективних методів управління [9]. Серед функцій управління освітніми установами виділяють основні: планування, організацію, керівництво і контроль. До цих основних функцій дослідники додають ще педагогічний аналіз, ціле покладання й регулювання [5].

У процесі професійного управління керівники навчальних закладів наражаються на певні труднощі в роботі: змінюються, розширюються їхні функції, ускладнюється їхня роль. Причину варто шукати у стані справ, коли школа з закритої системи перетворюється в більш складну і відкриту систему [4]. Саме тому процес усвідомлення цих процесів і адаптації до них вимагає терпіння й часу, а також – підготовки компетентного керівника, який є висококваліфікованим фахівцем і в галузі управління ЗНЗ, і в навчально-виховній роботі. Адже управлінська діяльність має «подвійний» предмет діяльності: керівник повинен бути і менеджером, і педагогом. У свою чергу, процес управління пов'язаний не тільки з розвитком суспільства, а й з формуванням і розвитком особистості. Освіта як духовна сфера суспільства спрямована на формування цілісної особистості, здатної до розвитку і самореалізації своїх здібностей, інтересів, обдарувань, культури творчого мислення, наукового світогляду, моральної позиції [1].

Управління загальною середньою освітою забезпечує її функціонування, подальший розвиток відповідно до потреб людини, вимог суспільства і держави. Ця спрямована взаємодія суб'єктів усіх рівнів управління з метою забезпечення умов для реалізації конституційного права громадян на обов'язкову середню освіту [8].

Узагальнюючи викладене вище, ми розкриваємо поняття «управління ЗНЗ» як особливий вид діяльності в умовах постійних змін внутрішнього і зовнішнього середовища ЗНЗ, який забезпечує цілеспрямовану взаємодію всіх учасників навчально-виховного процесу, прогнозовану на продукування якісних освітніх послуг і формування конкурентоспроможної особистості випускника.

Досвідчені керівники свідомі того, що діяльність і розвиток ЗНЗ мають бути чітко спланованими. Це організовує шкільний колектив, дисциплінує його діяльність, дозволяє відслідковувати здобутки і аналізувати недоліки, визначати стратегії розвитку і забезпечувати реалізацію місії навчального закладу [6].

Ще в роботі Г. Горянської «Організація навчально-виховного процесу у школі» указується на те, що «планування є початком усякого керівництва. Від якості плану і його продуманості залежить успіх роботи школи. План покликаний організувати діяльність кожного педагога». Ми поділяємо думку відомого педагога М. Поташника, який у праці «Управління сучасною школою» називає планування обов'язковою функцією управління й акцентує увагу на тому, що підготовка плану роботи навчального закладу – це прийняття найголовнішого управлінського рішення [4].

Планування – це вироблення напрямків, шляхів, засобів і заходів щодо реалізації цілей діяльності організації, ухвалення конкретних, адресних, планових рішень, що стосуються безпосередньо її підрозділів і виконавців. Планування як інструмент управління дає керівнику практичну можливість здійснювати переведення школи як господарської системи з початкового, базового рівня на якісно новий рівень розвитку шляхом маневрування й зосередження сил і засобів на пріоритетних напрямках своєї діяльності, а також визначати перспективи розвитку і майбутнього стану організації. При здійсненні планування як цілеспрямованого виду управлінської діяльності в навчальних закладах використовуються такі принципи, як: об'єктивність; реалістичність; системність; комплексність; оптимальність; єдність інтересів організації, її персоналу і споживачів; збалансованість; обґрунтованість планів, програм, проектів, моделей розвитку; пізнавальність шляхів соціально-економічного розвитку. Чітке, конкретне планування навчально-виховної роботи школи – важлива умова її успішної діяльності. Воно забезпечує цілеспрямованість у роботі всіх підрозділів, створює умови для організованої роботи педагогічного й учнівського колективів, раціонального використання часу, інших можливостей і резервів [5].

Система планування організаційно-педагогічної діяльності у ЗНЗ є інтегрованим процесом і позиціонує такі підсистеми, як: планування організаційної й педагогічної діяльності адміністрації школи, педагогічного колективу, учнівського колективу, обслуговуючого персоналу, учнівського самоврядування, соціально-психологічної служби школи, науково-методичної служби, педагогічних і громадських рад та об'єднань, які діють в умовах навчального закладу. Різні аспекти планування специфічним чином відображаються у професійних здібностях керівника і впливають на них. Одночасно загальна професійна компетентність керівника ЗНЗ і його управлінської команди впливає на успішне формування планів організаційно-педагогічної діяльності у школі та їх виконання. Цей взаємовплив є психологічним змістом процесу планування. Навчально-виховний процес як об'єкт управління знаходиться в центрі уваги всіх керівників. Проте окремі ланки цього процесу, які вивчаються на предмет ефективності, у своїй сукупності не становлять цілісної структури. За частотою та глибиною їх вивчення не доводиться говорити про наявність у розпорядженні окремих керівників об'єктивної інформації, що достатня для прийняття дійових управлінських рішень.

Крім того, як свідчать матеріали нашого дослідження, 39 % від загальної кількості проанкетованих нами керівників шкіл недостатньо володіють системним аналізом уроку, інколи не вміють визначати ефективність керованих процесів, підміняють її результативністю; зустрічаються зі складнощами при виявленні позитивних сторін діяльності вчителів, не готові до виявлення причин низької ефективності навчально-виховного процесу. Зміст роботи педагогічної й піклувальної рад, методичних служб школи, форм підвищення кваліфікації, наказів і розпоряджень здебільшого не спрямований на ліквідацію недоліків у роботі вчителів, на оволодіння сучасними досягненнями педагогічної науки, ефективними технологіями навчання й виховання.

Аналізуючи вищезазначене, можемо стверджувати, що прогнозування конкретної діяльності всіх підсистем системи планування організаційно-педагогічної діяльності у ЗНЗ має бути представлена в перспективному, річному і поточному плануванні діяльності школи. У всіх видах планування враховують зовнішню і внутрішню інформацію. До зовнішньої належать вказівки державних і відомчих органів щодо завдань сучасної школи, про зміст навчання й виховання молодого покоління. Внутрішня інформація містить необхідні відомості про попередню діяльність школи, досягнення, недоліки і труднощі в роботі педагогічного колективу та ін. Формує систему планування організаційно-педагогічної діяльності у ЗНЗ і координує виконання планових завдань керівник і його управлінська команда, які здійснюють тим самим організаційно-педагогічну діяльність щодо різновекторного розвитку позитивного іміджу навчального закладу в освітньому середовищі мікрорайону і регіону.

Система планування організаційно-педагогічної діяльності щодо різновекторного розвитку навчального закладу в сучасному соціумі буде ефективною лише за необхідних і достатніх організаційно-педагогічних умов. На підставі теоретичного аналізу понять «умови», «педагогічні умови», «організація» встановлено таке визначення поняття «організаційно-педагогічні умови»: сукупність зовнішніх обставин реалізації функцій управління і внутрішніх особливостей освітньої діяльності, що забезпечують збереження цілісності, повноти освітнього процесу, його цілеспрямованості й ефективності [7]. Визначені й науково обґрунтовані нами організаційно-педагогічні умови забезпечення ефективної системи планування розвитку ЗНЗ включають:

Нормативно-правове забезпечення: наявність пакету нормативно-правових документів для формування різних планів діяльності ЗНЗ; раціональний розподіл

функціональних обов'язків; розроблення алгоритму складання планів; затвердження тестового інструментарію ефективного виконання планових завдань.

Дотримання науковості. Плануючи роботу школи, необхідно дотримуватися: науковості, що передбачає систему науково обґрунтованих завдань, змісту, методів, форм і засобів; реальності й оптимальності заходів, які можна виконати для забезпечення рівномірного ритму роботи школи протягом року; соціальної детермінації, що передбачає формування в учнів потрібних суспільству моральних, правових, естетичних та інших якостей.

Здатність до планування діяльності ЗНЗ. Професійна компетентність суб'єктів організаційно-педагогічної діяльності у ЗНЗ відображається у здійсненні різних видів планування. Планування роботи школи потрібне не лише для того, щоб організувати якісний навчально-виховний процес, а й для того, щоб об'єднати зусилля всіх педагогів, спрямувати педагогічний колектив на рішення головних для школи завдань і одержати при цьому найкращий кінцевий результат. Ефективна система планування роботи школи допомагає адміністрації створити з окремих педагогів колектив однодумців, домогтися оптимального кінцевого результату.

Прогнозування планової діяльності ЗНЗ полягає у виявленні й передбаченні об'єктивних (реальних) тенденцій, станів розвитку напряму або бізнесу в майбутньому, а також альтернативних шляхів цього розвитку і термінів їх здійснення. Складання прогнозів на підставі поглиблених маркетингових досліджень і аналізів – найвідповідальніша робота менеджерів освіти. Прогнозування має дати керівнику уявлення про те: у якому напрямі вести розвиток; якими способами досягти мети; що буде одержане в результаті. Майбутнє визначає успіх нинішнього, тому прогнозування планових завдань у діяльності школи є надзвичайно важливим. У планах розвитку школи різних рівнів і видів позиціонуються такі типи прогнозів: цільовий – детальне розроблення цілей, тобто «що потрібно» і «чому»; програмний – вироблення шляхів, заходів, умов досягнення цілей; проектний – проектування образу майбутнього позитивного іміджу ЗНЗ для зручності відбору оптимальних варіантів; комплексний – включає цільовий, програмний і проектний прогнози.

Забезпечення психологічного, науково-методичного й інформаційного супроводу передбачає створення позитивної атмосфери під час виконання планових завдань і оголошення отриманих результатів, налаштування всіх суб'єктів навчально-виховного процесу на співпрацю, креативний підхід щодо підвищення якості освітніх послуг. Забезпечення науково-методичної підготовки педагогічних працівників із метою підвищення професійного рівня включає організацію навчання педагогічних працівників із проблем прогнозування ефективної організаційно-педагогічної діяльності, створення творчої групи з розроблення інструментарію ефективної системи планування розвитку ЗНЗ. Забезпечення комп'ютеризації робочих місць адміністрації та педагогів спрямоване на підвищення комп'ютерної грамотності педагогічних працівників, автоматизацію моніторингових досліджень щодо аналізу виконання планових завдань, створення локальної мережі в закладі, упровадження в систему роботи школи АСУ, електронних журналів, щоденників, розкладу, створення і творче використання сайтів ЗНЗ.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Ефективність діяльності загальноосвітньої школи залежить, передусім, від досконалості системи планування в рішенні найважливіших завдань життєдіяльності таких, як: розширення можливостей впливати на зміст освіти; вибір форм і методів навчання; забезпечення права на свободу педагогічної творчості; оцінювання результативності й рівня ефективності надання освітніх послуг, що забезпечуються дієвою системою планування. Визначені

та обґрунтовані нами організаційно-педагогічні умови сприяють забезпеченню ефективної системи планування організаційно-педагогічної діяльності у ЗНЗ і підтверджують визначальну роль управлінської діяльності керівника школи у процесі розвитку ЗНЗ.

Серед перспектив подальшого дослідження окресленої проблеми прогнозуємо моделювання ефективної системи планування організаційно-педагогічної діяльності в загальноосвітньому навчальному закладі.

Список використаної літератури

1. Даниленко Л. Скарби сучасного менеджера / Л. Даниленко // Управління освітою. – 2003. – № 11–12. – С. 2–3.
2. Мармаза О. І. Менеджмент в освіті : дорожня карта керівника / О. І. Мармаза. – Харків : Видав. група «Основа», 2007. – 448 с.
3. Поташник М. М. Демократизация управления школой / М. М. Поташник. – Москва, 1990. – 76 с.
4. Поташник М. М. Управление современной школой (в вопросах и ответах) / М. М. Поташник, А. М. Моисеев. – Москва : Новая школа, 1997. – 352 с.
5. Слостенин В. А. Рефлексивная культура учителя как субъекта педагогической деятельности / В. А. Слостенин // Пед. образование и наука. – 2005. – № 5. – С. 37–42.
6. Сорочан Т. М. Професійне управління сучасною школою : навчальний посібник / Т. М. Сорочан. – Луганськ : Знання, 2003. – 108 с.
7. Тарасюк Л. В. Організаційно-педагогічні умови управління якістю навчально-виховного процесу в ліцеї / Л. В. Тарасюк // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. – Чернігів : Вид-во ЧНПУ імені Т. Г. Шевченка, 2011. – Вип. 84. – С. 177–180.
8. Управління навчальним закладом : навчально-методичний посібник у двох частинах. Ч. 1. Абетка менеджера освіти / О. І. Мармаза, О. М. Касьянова, В. В. Григораш та ін. – Харків : Веста: Видавництво «Ранок», 2003. – С. 160.
9. Шамова Т. И. Управление образовательными системами : учебное пособие / Т. И. Шамова, П. И. Третьяков, М. П. Капустин / под ред. Т. И. Шамовой. – Москва : ВЛАДОС, 2001. – 320 с.

References

1. Daniyenko, L. (2003). Treasures modern manager. *Upravlynnya osvityoyu (Management education)*, 11–12, 2–3 (in Ukr.)
2. Marmaza, O. I. (2007). *Management in education: travelling map of leader*. – Kharkyv: Publishing group «Osнова» (in Ukr.)
3. Potashnyk, M. M. (1990). *Democratization of management by school*. – Moscow (in Russ.)
4. Potashnyk, M. M., & Moysseev, A. M. (1997). *Management by modern school (in questions and answers)*. – Moscow: Novaya shkola (in Russ.)
5. Slastenyin, V. A. (2005). Reflective culture of the teacher as subject of pedagogical activity. *Pedahholycheskoe obrazovanye u nauka (Pedagogical Education and Science)*, 5, 37–42 (in Russ.)
6. Sorochan, T. M. (2003). *Professional management of modern school: textbook*. – Luhansk: Znannya (in Ukr.)
7. Tarasyuk, L. V. (2011). Organizational-pedagogical conditions of quality management of educational process in high school. *Vysnyk Chernyhyvs'koho natsyonal'noho unyversytetu ymeny T. H. Shevchenka (Bulletin of the Chernihiv National Pedagogical University by T.G. Shevchenko. Series: Pedagogical Sciences)*, 84, 177–180 (in Ukr.)
8. Management educational establishment: Textbook in two parts. (2003). Part 1. ABC of manager of education / Marmaza, O. I., Kasyanova, O. M., Grigorash, V. V. and others. – Kharkiv: Westa: Publishing «Ranok» (in Ukr.)
10. Shamova, T. I., Tretyakov, P. I., & Kapustin, M. P. (2001). *Management of educational systems: train aid*. – Moscow: VLADOS (in Russ.)

Abstract. Kudlyak S. M. *Organizational and pedagogical conditions software effectiveness of development planning general educational institutions.*

Introduction. *Theoretical and practical problems of management of educational institution are becoming more important due to the humanization and democratization of education, the increasing role and importance of quality education, the formation of new structures, and the introduction of innovative management technologies. Therefore, the present head of an educational institution (CEI) for effective implementation of targets for the development of the institution, must*

deeply understand the need for teaching staff to ensure appropriate organizational and pedagogical conditions for approval of the planned strategies and programs for the development of the school.

The above objectives can be realized in terms of: balance the use of a set of measures of economic, financial, organizational focus in the compliance target orientation and implementation of functional strategies of schools; obtain prognostic assessments of quality educational services; establishing unity for the current planning period, medium-term and strategic; competent interaction of all factors of organizational planning system and educational activities in the CEI, increase the efficiency of the planning of the system.

Purpose. *The purpose of this article is the description of the organizational and pedagogical conditions for effective planning system of educational institution and defining the role of the head of school management in the process.*

Results. *Defined and scientifically grounded organizational and pedagogical conditions ensuring effective planning of CEI include.*

Regulatory support: the presence of a package of legal documents to create various plans of the CEI; rational allocation of responsibilities; develop an algorithm mapping; approval test instruments effective performance targets.

Compliance scientific. When planning school work, you must follow the scientific, providing scientifically based system tasks, content, methods, forms and means.

The ability of the planning of the CEI. Professional competence of organizational and educational activities in the CEI reflected in the formation of different types of planning. Effective planning of school administration helps teachers create a separate team of like-minded people to achieve optimal outcome.

Prediction of the planned activities of CEI. The development of the modern school, detection and prediction objective (real) trends, conditions or direction of the business in the future, as well as alternative ways of development and the timing of their implementation. Forecasting based on in-depth market research and analysis – the most responsible job management education.

Providing psychological, scientific, methodological and information support during the performance targets on organizational and educational activities in the teaching staff.

Originality. *System planning organizational and educational activities in the CEI is an integrated process and positioned such subsystems as: planning organizational and pedagogical activity of school administration, teaching staff, student group, staff, student government, social and psychological services schools, scientific-methodical service, teaching and community councils and associations that operate in the conditions of the institution. Various aspects of planning specific way reflected in the professional abilities of the head and affect them.*

Materials of our study show that 39% of executives questioned our schools have enough system analysis lesson, sometimes not able to determine the effectiveness of controlled processes substitute its effectiveness; meet with difficulties in identifying positive aspects of teachers are not prepared to identify the causes of low efficiency of the educational process. The content of teaching and school teaching services, forms of training, orders and directives largely not aimed at eliminating the shortcomings in the work of teachers to master modern achievements of science teaching, effective teaching techniques and education.

Analyzing the above, we can say that a specific prediction of all sub systems planning organizational and educational activities in the CEI should be represented in perspective, annual and current planning of school.

Conclusion. *The effectiveness of secondary school depends primarily on the perfection of the planning system in solving the major problems of life such as empowering educational institutions influence the content of education; the choice of form and methods; the right to freedom of pedagogical creativity; evaluation of effectiveness and efficiency of educational services provided by effective planning system. Identified and justified our organizational and pedagogical conditions conducive to effective planning of organizational and educational activities in the CEI and confirmed the crucial role of the head of school management in the process of GEI.*

Key words: *school management; organizational and pedagogical activity; secondary school; head; development; system planning; organizational and pedagogical conditions of school.*

*Одержано редакцією 11.04.2017
Прийнято до публікації 18.04.2017*